

Pályázati felhívás
az Európai Örökség címre történő felterjesztés elnyerésére

2013. augusztus 28.

Az Európai Örökség cím új uniós kezdeményezés, melynek alapja egy 2006-ban indult kormányközi kezdeményezés. A cím az európai integrációt, eszméket és történelmet idéző és szimbolizáló helyszínekre kívánja felhívni a figyelmet.

Az Európai Örökség cím általános célkitűzése, hogy az európai polgárokból, különösen a fiatalokból, az **európai történelem és kulturális örökség közös értékeire** és elemeire alapozva megerősítse az **Európai Unióhoz való tartozás** érzését, megszilárdítsa a **nemzeti és regionális sokszínűség** elismerését és élénkítse a kultúrák közötti párbeszédet. Ennek érdekében a cím azon helyszínek szimbolikus értékének hangsúlyozására és ismertségének növelésére törekszik, amelyek **jelentős szerepet töltek be Európa történelmében és kultúrájában és/vagy az Európai Unió építésében.**

A cím kiválasztási és ellenőrzési szabályait az Európai Örökség címre vonatkozó európai uniós fellépés létrehozásáról szóló, 2011. november 16-i 1194/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozat¹ tartalmazza. A címre pályázó helyszíneknek szánt útmutatóban² az eljárásokkal kapcsolatban további magyarázat olvasható.

Fontos megjegyezni, hogy az Európai Örökség cím különbözik a kulturális örökség területén meglévő más kezdeményezésektől, mint pl. az UNESCO Világörökség Jegyzékétől, a szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló UNESCO egyezménytől vagy az Európa Tanács kulturális útvonalaival, amennyiben:

- csak olyan helyszíneket jelöl ki, amelyek Európa és/vagy az Európai Uniót létrehozó integráció történetében kulcsszerepet játszottak;
- nem a helyszín szépsége vagy építészeti érdeme, hanem szimbolikus értéke számít;
- nem a helyszínek megőrzéséről, hanem az általuk biztosított tevékenységekről és oktatási vetületről szól, különös tekintettel a fiatalokra;
- elősegíti és erősíti a címet viselő helyszínek közötti kapcsolatokat, ami megkönnyíti a társaktól való tanulást, és új lendületet ad.

A tagállamok az EU határozattal szabályozott ütemterv szerint terjeszthetik elő az Európai Örökség címre javasolt helyszíneiket, amelyekről az Európai Bizottság szakértői testülete dönt. Az EU határozat alapján **Magyarország először 2014-ben javasolhat legfeljebb négy helyszínt.**

Az Európai Bizottság számára felterjesztendő hazai helyszínek kiválasztása érdekében az emberi erőforrások minisztere – a belügyminiszterrel együttműködve – pályázatot ír ki, az Európai Örökség címre történő 2014. évi felterjesztés elnyerésére.

A pályázaton az egyes helyszínek önállóan, továbbá nemzeti tematikus helyszínként, illetve transznacionális helyszínként indulhatnak.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:303:0001:0009:HU:PDF>

² http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc/label/guidelines-for-candidate-sites_hu.pdf

Fogalmak

Helyszín: Az adott helyhez kötődő műemlékek, természeti, víz alatti, régészeti, ipari vagy városi helyszínek, kultúrtájak, emlékhelyek, kulturális javak és tárgyak, valamint a szellemi örökség, beleértve a kortárs örökséget is.

Transznacionális helyszín:

- a) különböző tagállamokban található helyszínek, amelyek közös pályázat benyújtása érdekében valamely meghatározott témára összpontosítanak, vagy
- b) a legalább két tagállam területén elhelyezkedő helyszín.

Nemzeti tematikus helyszín: ugyanazon tagállamban található helyszínek, amelyek közös pályázat benyújtása érdekében valamely meghatározott témára összpontosítanak.

Pályázók köre

Pályázatot nyújthatnak be a helyszínek tulajdonosai, vagyongazdálkodói vagy az azokkal megállapodást kötött szervezetek, vagy ezek hiányában a helyszín szellemiségéhez kötődő szervezetek.

A nemzeti tematikus helyszín esetében a koordinátorként kijelölt helyszín nyújthatja be a közös pályázatot.

A transznacionális helyszín esetében jelen pályázat keretében magyarországi helyszín csak akkor nyújthat be pályázatot, amennyiben e helyszín a transznacionális pályázat koordinátora.

A 2006-ban indult kormányközi együttműködésben Európai Örökség címet elnyert helyszínek³ továbbra is használhatják a címet. Ugyanakkor az EU határozat szerinti Európai Örökség címre történő felterjesztésre az új cím elnyerése érdekében e helyszínek is pályázhatnak.

Pályázat benyújtásának módja

Pályázni a mellékelt pályázati formanyomtatvány benyújtásával lehet. Valamennyi pályázó helyszínnek ki kell töltenie az A. részben foglalt formanyomtatványt, ezen kívül a transznacionális helyszínre pályázóknak a B. részben foglalt, a nemzeti tematikus helyszínre pályázó helyszíneknek pedig a C. részben foglalt formanyomtatványt is ki kell tölteniük.

A transznacionális helyszín koordinátora által benyújtandó pályázatnak tartalmaznia kell a pályázatban érintett valamennyi helyszín által kitöltött formanyomtatványt. A transznacionális helyszín koordinátora köteles a pályázathoz csatolni a részt vevő helyszín(ek)re vonatkozóan az adott tagállamok illetékes nemzeti szervének egyetértő nyilatkozatát.

A pályázatot elektronikus és postai úton is meg kell küldeni.

Postacím:
Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ
Budapest

---

³ http://www.culture.gouv.fr/culture/politique-culturelle/patrimoine_europeen/patrimoine_europe.pdf

1535 Budapest
Pf. 721

E-mail:
eoc@forsterkozpont.hu

A borítékon és az e-mailben tárgyként az EÖC hivatkozás megjelölése szükséges.

A pályázat benyújtásának nyelve magyar. Amennyiben a helyszín kiválasztásra kerül, a pályázó köteles gondoskodni a pályázat angol nyelvre fordításáról.

A pályázat terjedelme – lehetőség szerint – képekkel és a térképekkel együtt ne haladja meg a 30 oldalt (Times New Roman betűtípus, 12-es betűméret).

Határidő

A pályázatok benyújtásának határideje: **2013. október 18.** A késedelmesen benyújtott pályázat elutasításra kerül.

Hiánypótlás

Hiányosan beadott pályázat esetén a pályázó 15 napon belül köteles a hiánypótlási felhívásnak eleget tenni. Ha a pályázó ennek a megadott határidőn belül nem, vagy nem a hiánypótlási felszólításban foglaltak szerint tesz eleget, a pályázat a rendelkezésre álló dokumentum alapján kerül elbírálásra; amennyiben az nem lehetséges, a pályázat elutasításra kerül.

A pályázatok értékelése, kiválasztási szempontok

A pályázatokat a formai értékelést követően, a miniszter által felkért tagokból álló szakértői tanácsadó testület értékeli. A testület értékelése az EU határozatban meghatározott célkitűzések figyelembevételével, valamint az EU határozat 7. cikkében megjelölt alábbi szempontok alapján történik:

a) A címre pályázó helyszín olyan hely, amely szimbolikus európai értéket képvisel, és jelentős szerepet töltött be Európa történelmében és kultúrájában és/vagy az Unió építésében. A címre pályázó helyszíneknek így az alábbi kritériumok közül egynek vagy többnek a teljesülését kell igazolniuk:

- i) határokon átnyúló vagy páneurópai jelleg: hatásuk és vonzerejük miként terjed túl egy adott tagállam nemzeti határain;
- ii) helyük és szerepük az európai történelemben és az európai integrációban, kapcsolódásuk jelentős európai eseményekhez, személyekhez vagy mozgalmakhoz;
- iii) helyük és szerepük az európai integráció alapjául szolgáló közös értékek kialakításában és előmozdításában.

b) A címre pályázó helyszínek projektet nyújtanak be, amelynek végrehajtását legkésőbb a kijelölés évében kezdik meg, és amely az alábbi elemeket tartalmazza:

- i. a helyszín európai jelentőségének tudatosítása, mindenekelőtt megfelelő tájékoztató tevékenységek, táblák elhelyezése és személyzeti képzés révén;

- ii. olyan oktatási tevékenységek szervezése, különösen a fiatalok számára, amelyek hozzájárulnak Európa közös történelmének és közös, mégis különböző örökségének mélyebb megértéséhez, és amelyek erősítik az összetartozás érzését;
  - iii. a többnyelvűség népszerűsítése és a helyszínek megismerhetőségének elősegítése több uniós nyelv használatával;
  - iv. részvétel a címben részesülő helyszínek hálózatának tevékenységeiben a tapasztalatok megosztása és közös projektek kezdeményezése céljából;
  - v. az érintett helyszín európai szintű ismertségének és vonzerejének növelése, többek között a korszerű technológiák, valamint a digitális és interaktív eszközök nyújtotta lehetőségek kiaknázása, illetve az egyéb európai kezdeményezések és e fellépés közötti sinergiák kialakítása révén.
- Ha a helyszín sajátosságai lehetővé teszik, érdemes olyan művészeti és kulturális tevékenységeket szervezni, amelyek elősegítik az európai kulturális szakemberek, művészek és gyűjtemények mobilitását, ösztönzik a kultúrák közötti párbeszédet, valamint a kulturális örökség, illetve a kortárs művészeti és alkotói tevékenység közötti kapcsolatok kialakítását.

c) A címre pályázó helyszínek munkatervet nyújtanak be, amely az alábbi elemeket tartalmazza:

- i. a helyszín gondos kezelésének biztosítása, beleértve a célok és a mutatók meghatározását;
- ii. a helyszín védelmének és a jövőbeli generációk számára való megőrzésének biztosítása a vonatkozó örökségvédelmi szabályozásnak megfelelően;
- iii. a helyszínek felkészítése a látogatók színvonalas fogadására (pl. történelmi bemutatás, a látogatók tájékoztatása, táblák elhelyezése);
- iv. a helyszín megismerhetőségének biztosítása a nyilvánosság lehető legszélesebb köre számára, többek között a helyszín e célból történő átalakítása vagy a munkatársak képzése révén;
- v. a fiatalokra fordított különleges figyelem, például azáltal, hogy a helyszínre való eljutásuk elsőbbséget élvez;
- vi. a helyszín fenntartható turisztikai célpontként való népszerűsítése;
- vii. egységes és átfogó kommunikációs stratégia kidolgozása a helyszín európai jelentőségének kiemelésére;
- viii. annak biztosítása, hogy a helyszín kezelésében a lehető legjobban érvényesüljenek a környezetvédelmi szempontok.

Döntés

A tanácsadó testület részletes indokolással ellátott javaslatot tesz a miniszternek az Európai Örökség cím elnyerésére felterjesztendő helyszínekre. A miniszter a testület javaslatának beérkezését követően a fenti kritériumok alapján dönt az EU határozatban meghatározott célkitűzéseknek leginkább megfelelő helyszínekről, és döntéséről értesíti a pályázókat. A miniszter a kiválasztott helyszínek pályázatát 2014. március 1-jéig megküldi az Európai Bizottság részére.

Transznacionális helyszín esetében a miniszter döntését a koordinátor szerepet betöltő helyszínre, valamint a transznacionális helyszín egészére vonatkozóan hozza meg, a részt vevő tagállamok illetékes nemzeti szervének a részt vevő helyszínre vonatkozó egyetértő nyilatkozatát nem bírálhatja felül. Döntéséről értesíti az érintett nemzeti szervet.

Ha a transznacionális helyszín megfelel az EU határozat 7. cikkében foglalt valamennyi kritériumnak, a kiválasztás során elsőbbséget élvez.

Melléklet:

- A. pályázati formanyomtatvány **valamennyi pályázó helyszín** részére
- B. pályázati formanyomtatvány **transznacionális helyszínek** pályázói részére
- C. pályázati formanyomtatvány **nemzeti tematikus helyszínek** pályázói részére